

İnşaattaki hareketlilik devam ediyor

Yavuz Işık

THBB Yönetim Kurulu Başkanı
President

Kurulduğumuz günden bu yana teknolojik ve bilimsel gelişmelere öncülük eden çalışmalarımızla hazır beton sektörünün gelişimi için uğraş veriyoruz. Ülkemizde gösterdiğimiz bu çabanın yanı sıra dünyadaki gelişmeleri yakından takip ederek yenilikleri sektörümüze tanıtıyor, uluslararası çalışmalara katkı sağlıyoruz. Birçok sektörde olduğu gibi “sürdürülebilirlik” konusuna büyük önem veriyor, İsviçre merkezli Beton Sürdürülebilirlik Konseyinin (The Concrete Sustainability Council) üyesi ve Bölgesel Sistem Operatörü olarak sürdürülebilirlik alanındaki faaliyetlerimize yoğun bir şekilde devam ediyoruz. Son dört yılda dünya genelinde üretim tesislerine 600'ün üstünde lisans hakkı verilmiş, 400 tesisin belgelendirmesi yapılmış, Türkiye’de ise AKÇANSA, ÇİMKO, NUH ÇİMENTO ve İSTON toplam 10 belge almaya hak kazanmıştır. Böylece, Ülkemizde 4 çimento fabrikası ve 6 beton tesisi, uluslararası sürdürülebilirlik standartlarında üretim yaptığını kanıtlamıştır. Bu vesileyle, hazır beton, çimento, agrega ve prefabrik sektörlerini bu sisteme dâhil olmaya bir kez daha davet ediyorum.

17 Ağustos 1999 Marmara Depremi’nin 21’inci yıl dönümünü geride bıraktık. Bu vesileyle yaptığımız basın açıklamamızda, depremler sonrasında yıkılmış veya ağır hasar almış binaların ayrıntılı incelenmesi ve alınan numunelerin deneye tabi tutulması sonucunda Rapor hazırladığımızı belirttik. Binalarda ciddi mühendislik ve uygulama zafiyetleri ile birlikte ilkel yöntemlerle üretilmiş düşük kalitede beton ve standartlara uymayan

donatı çeliği kullanımının yıkımlara neden olduğunu ifade ettik. Bu nedenle, ülkemizin mevcut yapı stoku envanterinin detaylı bir şekilde çıkartılması ve bütün yapıların risk potansiyelinin ortaya konulmasının kritik öneme sahip olduğunu ve bu kapsamda, ilk etapta hızlı tarama ile tespit edilecek yüksek riskli yapıların acilen yenilenmesi gerektiğini vurguladık.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda çalışan İstanbul Kalkınma Ajansının Yenilikçi ve Yaratıcı İstanbul Mali Destek Programı kapsamında, Yıldız Teknik Üniversitesi ile ortak kurduğumuz THBB Beton AR-GE ve Teknoloji Danışma Merkezimiz 2019 kasım ayından bu yana hizmet vermeye

devam ediyor. AR-GE Merkezimizdeki çalışmalarımızı bir kez daha duyurmayaya yönelik YTÜ Teknopark Yönetimi ile iş birliği yaptık. Birlikte hazırladığımız basın bülteni YTÜ Teknopark tarafından basınla paylaşıldı. Bültende Merkezimizde inşaat projelerindeki yapıların ihtiyaç duyduğu yük taşıma kapasitesine, maruz kalacağı dış etkenlere göre belirlenen testleri yaparak yapıya özel beton karışım tasarımları oluşturduğumuzu açıkladık. Bu özel karışım tasarımları sayesinde üretilen betonlarla yapıların deprem gibi dış etkenlere karşı daha dayanıklı, güvenli ve uzun ömürlü olmasının sağlandığını vurguladık.

Pandemi nedeniyle ara verdiğimiz meslek içi eğitimlerimize ve mesleki yeterlilik belgelendirmelerimize gerekli önlemleri alarak başladık. Ağustos ayında

hem teorik hem de sahada uygulamalı olarak düzenlediğimiz Ekonomik ve Güvenli Sürüş Eğitimimizi ÇİMBETON’un Edirne Tesis’inde gerçekleştirdik. Yine ağustos ayında Depreme Dayanıklı Yapılarda Beton ve Betonarme Deneyleri kursumu-

Reanimation in the construction sector keeps on

If we scrutinize the results of our Ready Mixed Concrete Index that is the leading indicator of the construction sector, we see that the reanimation in the construction sector has been ongoing for three months. Demand for housing maintains its attractiveness. Accordingly, the level of expectation progresses at high intensity. Nevertheless, the increase appeared in the Confidence Index through the process of normalization has remained on the negative side for the last two months. It is thought that, in particular, the uncertainty regarding the direction toward which the pandemic will evolve restricts the Confidence Index.

zu İstanbul'da düzenledik. THBB Mesleki Yeterlilik ve Belgeleştirme Merkezi olarak eylül ayında AKÇANSA'nın Betonsa Esenkent Hazır Beton Tesisi'nde Beton Pompa Operatörü Mesleki Yeterlilik sınavını başarılı bir şekilde gerçekleştirdik. Sınavlarda başarılı bulunan adaylar, MYK tarafından düzenlenecek Mesleki Yeterlilik Belgesi ve Mesleki Yeterlilik Kimlik Kartı ile çalışıyor. İş güvenliğine uygun çalışmak ve sorunlarla karşılaşmamak adına personelinizin Beton Pompa Operatörlüğü Mesleki Yeterlilik Belgesi almak üzere THBB MYM'ye başvurularını bekliyoruz.

Sektörümüzdeki birçok şirket ilgili mevzuat gereği temmuz ayı itibarıyla e-irsaliye sistemine geçti. Ağustos ayında T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Bektaş, karekodlu beton irsaliyesi ve mikser etiketi uygulaması ile ilgili Birliğimiz üyesi ÇİMBETON ve BATİBETON'un tesislerini ziyaret ederek incelemelerde bulundu. Bu ziyaretlere Birliğimizin yanı sıra ASELSAN'dan yetkililer de katıldı.

Son aylarda yaptığımız çalışmalarını özetledikten sonra ekonomik değerlendirmelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Haziran ayında PMI Endeksi yani Satın Alma Yöneticileri Endeksi 53,9'a yükselerek eşik değer olan 50'nin üzerine çıkmışken, temmuzda bu değer 56,9 olarak şubat 2011'den beri en yüksek seviyede kaydedildi. PMI, mart, nisan ve mayıs aylarındaki gerilemelerin ardından güçlenen bir toparlanmaya işaret etti.

Tüketici Güven Endeksi de haziran ayında yükseldikten sonra temmuzda kısmi olarak geriledi. Haziran ayında 62,6 olan endeks, temmuz ayında 60,9 oldu. Alt bileşenlerde önemli olan nokta, gelecek 12 ayda konut satın alma ihtimalinin değeri 7,4 ile en düşük değer olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüketici Güven Endeksi, pandemi öncesindeki değerlere ulaşmış olmasına rağmen değer hâlen eşik değer olan 100'ün altında olması dikkat çeken bir husustur.

Reel Sektör Güveni temmuz ayında, tüketiciye göre daha iyi bir performans sergilemiştir. Özellikle nisan ayında en düşük değerde olan İnşaat Sektörü Güveni 87 değeri ile 94 değerindeki perakendeye oldukça yaklaşmış durumdadır.

Türkiye ihracatta, diğer göstergelerdeki toparlanmaya rağmen istenilen noktadan uzak görünmektedir. İlk 7 ayda ihracatta daralma %13,7'ye ulaşırken, ithalattaki düşüş %3,9 oldu. 2019'un ilk 7 ayında 17,1 milyar dolar olan dış ticaret açığı, bu yıl 26,6 milyar dolara yükseldi. Yani ithal etmeye devam eden buna karşılık ihracatta istenilen performansı gösteremeyen bir ekonomik yapı ile karşı karşıyayız.

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı da temmuzda bir önceki aya göre %7 artış göstererek 70 seviyesini geçmiştir. 2019 yılının aynı ayında 77, pandemi öncesinde ise 75 seviyesinde olan kapasite kullanım oranının mevcut düzeyi,

hem pandemi öncesi hem de geçen yıla göre yetersiz görünmektedir. İçinde hazır beton ve çimento sektörlerinin de yer aldığı "diğer metalik olmayan mineral ürünleri imalatı"nın kapasite kullanım oranı ise 69,8 olmuştur, yani imalat sanayi ortalamasını yakalamış durumdadır. Söz konusu değer pandemi öncesi değer hâlinde hemen üzerinde yer almaktadır.

Haziran ayında Sanayi Üretim Endeksi, geçen yılın aynı dönemine göre %20'lik bir artış gösterirken hazır beton imalatı %84 artmıştır. Haziran ayında hazır beton sektörünün ulaştığı 79,6 değeri, son 19 ayın en yüksek değeri olarak karşımıza çıkmaktadır.

OECD'nin ifadesi ile son 100 yılın en büyük küresel krizi ile karşı karşıya kaldığımız bu dönemde işsizlik çok ciddi bir sorun olarak karşımıza çıkacaktır. Son açıklanan mayıs dönemi verilerine göre işsizlik oranı ülkemizde yüzde 12,9, iş gücüne katılım oranı yüzde 47,6, istihdam oranı yüzde 41,4, genç işsizlik oranı yüzde 24,9 oldu. Geçen aya göre çalışan sayısının 244 bin arttığı ekonomimizde, sanayi ve hizmet sektörlerinde istihdam kaybı devam ederken, tarım ve inşaat sektörlerinde istihdam artışı yaşanmış olması dikkat çekicidir. Mayıs döneminde önceki aya göre tarım sektöründe çalışan sayısı 380 bin, inşaat çalışan sayısı 92 bin artarken, sanayide 72 bin, hizmetlerde 155 bin gerilemiştir. 1,6 milyonluk istihdam kapasitesi olan inşaat sektörünün mevcut istihdamı 1,3 milyon düzeyindedir.

İnşaat sektörünün öncü göstergesi olan Hazır Beton Endeksimizin sonuçlarına bakarsak inşaatteki hareketlilik 3. ayını geride bırakmıştır. Konuta olan talep hâlen cazibesini korumaktadır. Buna bağlı olarak beklenti düzeyi yüksek seyretmektedir. Ancak normalleşme süreci ile Güven Endeksi'nde görülen yükseliş son iki aydır negatif tarafta kalmıştır. Özellikle pandeminin sonbahar ve kış ayları ile birlikte ne tarafa evrileceğine ilişkin belirsizliğin Güven Endeksi'ni sınırladığı düşünülmektedir.

Son 3 aya ilişkin inşaat sektöründeki gelişmeler inşaat sektörünün Türkiye ekonomisinde katalizör vazifesi görmeye başladığına işaret etmektedir. 20 aydan sonra inşaatın hız kazanması ile birlikte inşaatı girdi sağlayan imalat sektörlerinde ve inşaatla bağlı olan hizmet sektörlerinde çok ciddi bir hareketlenme yaşanmıştır.

Haziranda 190 bin rakamı ile zirve yapan konut satışları temmuzda 229 bin ile tüm zamanların en yüksek değerine ulaşmıştır. Temmuz ayında ikinci el konutların satışında çok daha büyük bir hareketlilik olmuştur. İlk el konutlarda banka kredisi etkisini göstermiş ve 40 bine yakın bir satış rakamını gerçekleştirmiştir. İnşaat sektörünün Türkiye ekonomisindeki lokomotif rolü düşünüldüğünde, sektör için atılan olumlu adımların önümüzdeki dönemde de sürdürülmesi beklenmektedir.